

Posudek dizertační práce

Palmerston a Metternichovo Rakousko v letech 1830–1841

Jiří Vyčichlo

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická, Plzeň 2019

Studium dějin první poloviny 19. století patří mezi méně populární témata studentských prací, protože jde o záležitost velmi obtížnou. K sepsání kvalitní studie je totiž nezbytná znalost více světových jazyků, paleografie, dějin správy a samozřejmě politických dějin. Již na úvod je zapotřebí konstatovat, že se s těmito výzvami Jiří Vyčichlo vyrovnal velmi dobře. Práce se snaží o analýzu přístupu dvou předních státníků této éry, knížete Metternicha a lorda Palmerstona, k řešení mezinárodních problémů a revize obecně přijímaného a podle autora dizertace jednostranného pohledu na Palmerstona

Rozsáhlá studie je rozdělena do sedmi kapitol doplněných úvodem, závěrem, seznamem pramenů a literatury a resumé. Už sám úvod je velmi vyčerpávající. Nechybí v něm stručné vymezení cílů ani rozbor jednotlivých kapitol a užitých zdrojů. Z chronologického hlediska práce začíná roku 1830 červencovou revolucí, která představuje jeden ze zásadních zlomů dějin 19. století a je zakončena Palmerstonovou demisí v září 1841. Zabývá se tedy relativně krátkým obdobím 11 let evropské a světové historie, které ale mělo s odstupem téměř dvou staletí zásadní význam pro vývoj mezinárodních vztahů.

Práce je vhodně dělena do kapitol podle zlomových historických mezníků (vznik Belgie, polské povstání roku 1830-1831 a jeho důsledky, krize v Itálii, vznik východní otázky a turecko-egyptská válka, krize a občanská válka ve Španělsku a Portugalsku a eskalace východní otázky). Jde o zjevně o pozitivisticky zaměřenou studii, jejímž hlavním cílem je popis politických dějin. V tomto ohledu je autor také úspěšný. Vychází z důkladné znalosti nevydaných archivních pramenů a to primárně

z rakouského rakouského Státního archivu, Domáciho, dvorského a státního archivu/Haus-, Hof und Staatsarchiv ve Vídni (zde příliš nechápu, proč autor uvádí jako název „Austria-Österreichisches Staatsarchiv“) a britského Národního archivu/The National Archive v Londýně, stejně jako pramenů vydaných a literatury.

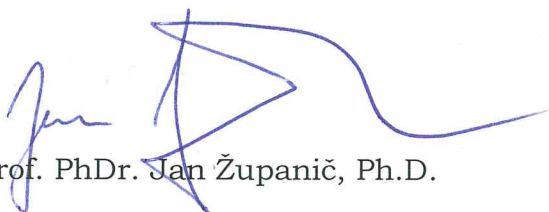
Za spíše subjektivní problém považuji mimořádnou popisnost práce, jejíž četba je skutečně vyčerpávající. Vhodné by též bylo výraznější zhodnocení společných a odlišných rysů Metternichovy a Palmerstonovy politiky a též podrobný exkurz zabývající se jejich politickými prioritami, cíli a nejlépe i rozbořem jejich tak odlišných osobností.

Přesto však ze studie jednoznačně vyplývá, že má autor hluboké znalosti a je schopen sledované události pojímat v širším dobovém kontextu a chronologicko-vývojovém kontextu. Jak již bylo řečeno, je studie založena na zpracování úctyhodného množství materiálu. Tento více než solidní faktografický základ autorovi umožňuje dokládat a doplňovat prakticky všechny své informace podrobnými odkazy.

Posuzované práci lze jen stěží něco závažnějšího vytknout. Připomínky (viz výše) jsou spíše marginálního charakteru a rozhodně hodnotu práce nijak nesnižují. V práci je také možné nalézt několik překlepů a gramatických chyb, jimž se ovšem v takto rozsáhlém díle lze vyhnout jen s obtížemi. Osobně hlavní problém práce nevidím v odborné rovině, ale v mimořádné informační „hutnosti“ textu, který nelze číst, ale jen intenzivně studovat. To by mohlo způsobit, že dopad této mimořádně zajímavé a v mnoha ohledech průkopnické práce může zůstat omezen jen na velmi úzký kroužek nadšenců pro tuto problematiku.

Na závěr musím konstatovat, že práce podle mého názoru splňuje nároky kladené na práce dizertační a plně doporučuji ji k obhajobě.

V Úvalech 10. února 2020

prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.